

Tal dia
com
avui fa...

1
any

Clam per una recuperació real
Les manifestacions del Primer de Maig apleguen milers de persones, que fan una crida contra la pobresa laboral i social.

10
anys

Obesitat infantil
L'obesitat infantil augmenta del 5,5% al 9% en tan sols deu anys. El sobrepès dels nens és un tema prioritari de les autoritats sanitàries.

20
anys

Obre Port Aventura
El president de la Generalitat, Jordi Pujol, i el ministre de Comerç i Turisme inauguren Port Aventura pujant al Dragon Khan.

Un sofà a la riba

Josep M.
Fonalleras

La sang i els estigmes

El primer que em sobta, de la sentència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, és saber que, a França, els homes que han tingut relacions sexuals amb homes no poden donar sang. ¿Com se sap? ¿Com ho saben? ¿Fan un qüestionari que inclou la pregunta fatídica i resulta que l'has de contestar amb sinceritat i que, si es dona el cas que has mentit, pots ser perseguit penalment no només per haver mentit sinó per haver donat sang contaminada? ¿I com ho saben que ho és, o que ho pot ser, de contaminada, pel sol fet que el donant hagi anat al llit, encara que només sigui una vegada, amb un altre home?. ¡A França, adalil de les llibertats cíviques, pàtria de la tolerància! La barbaritat d'aquest plantejament

Europa es renta les mans de manera indigna

—absolutament discriminatori— rau en el fet que el rebuig a l'homosexual que vol donar sang es basa en un estudi estadístic i no pas en la circumstància íntima de cada donant. És discriminat perquè és homosexual no pas perquè hipotèticament sigui transmissor del VIH, un detall que es pot comprovar de manera individual i no pas fent cas a la doctrina freda dels informes.

L'homosexual francès que va recórrer al tribunal europeu perquè li fossin retornats els drets com a ciutadà deu estar tan esgarriat de la sentència com de la legislació del seu país. A Europa no diuen ni que sí ni que no. Es renten les mans d'una manera indigna i conclouen que no es pot discriminar, però que, si hi ha indicis estadístics, els homosexuals no haurien de poder donar sang, però que hi ha altres formes de saber-ho, però que si no se'n troben, mira, que els francesos procurin per la salut del poble, a pesar de la discriminació. Més o menys diu això, la sentència. No està bé que hi hagi discriminació i mirem de no fer-ho tan evident, sisplau, diu Europa, però, si no hi ha més remei, apartem-los, marginem-los, estigmatitzem-los. Com escriu Blanca Vilà, experta en temes comunitaris, “¿de quina sang estem fets els europeus?”.

LA
IMATGE
DEL DIA

Escòcia sobrevola Westminster

La primera ministra d'Escòcia, Nicola Sturgeon, a l'helicòpter que la trasllada durant la campanya de les eleccions britàniques amb el lema 'Més forts per Escòcia'. Segons les enquestes, l'SNP tindrà la clau del pròxim govern britànic.

■ ANDY
BUCHANAN /
AFP

Vuits i nous La Julió

Manuel
Cuyàs

Fa uns mesos em va trucar l'escriptor i editor Ignasi Riera des de Madrid on viu per preguntar-me si no creia que era arribada l'hora que Mataró dediqués un homenatge a l'actriu Montserrat Julió. L'Ignasi em va trucar a mi perquè sóc la persona de Mataró que més coneix o la primera que li va venir al cap, i va tenir sort: jo sabia qui és la Montserrat Julió. ¿Ho sap gaire més gent a la ciutat on l'actriu que ara té 86 anys va néixer, a banda dels seus parents i alguns erudits? Per iniciativa de l'Ignasi en vaig parlar amb l'alcalde i el regidor de cultura per si la idea els abellia. Els va abellir després d'haver-los informat sobre la personalitat i l'existència de la candidata a ser homenajada. Quan es va fer públic l'acte en el qual

jo havia d'intervenir juntament amb l'actriu, el mateix Ignasi Riera i el director de cine Lluís Josep Comeron la gent se m'acostava: “Qui és aquesta Julió?”

N'havia sentit parlar a casa. Als deu anys, acabada la guerra, Montserrat Julió es va exiliar amb la família a Xile perquè el seu pare era políticament significat. A Xile va estudiar interpretació i va conèixer i tractar Joan Oliver, Cèsar August Jordana, Xavier Benguerel i Domènec Guansé, tots en la seva mateixa situació de desplaçats forçosos. Eren més grans que ella i es van sentir encaterinats per aquella joveneta que declarava bé i recitava les *Corrandes d'exili* de l'Oliver amb l'entonació viscuda amb què s'han de recitar.

ANTHONY GARNER

Va retornar a Catalunya a final dels cinquanta després d'haver fet escala a Montevideo per veure actuar la Margarida Xirgu, i saludar-la. A Barcelona va entrar a l'Agrupació Dramàtica. Va dirigir i interpretar obres de Joan Oliver, una de les quals, *Pigmalió*, al Palau de la Música. L'Esteve Albert i en Terri, els homes

més desperts i actius llavors de Mataró, la van portar a la ciutat on havia nascut per donar-la a conèixer. Així en vam tenir notícia a casa. Recordo una interpretació seva d'una obra d'Alejandro Casona, un altre exiliat, al Teatre Monumental. Només es va omplir una fila. Tot i els esforços divulgatius, sempre mig clandestins, qui era la Julió?

Va intervenir en pel·lícules, les fantàstiques pel·lícules catalanes de Comeron, Isasi Iasamendi o Juli Coll, i al final es va traslladar a Madrid, que als anys setanta oferia més oportunitats. Ignasi Riera la va conèixer allí, i dimarts ens la va dur a Mataró perquè la poguéssim aplaudir. No érem gaires, però la Televisió de Mataró la va entrevistar i ara més gent sabrà de qui parlem quan parlem de la Julió. Durant l'acte, ens va recitar Neruda i també les *Corrandes d'exili* tal com les entonen els exiliats.